

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2899

Vragen van het lid **Schouten** (ChristenUnie) aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *het bericht dat banken de geldkraan voor veelbelovende bedrijven dichtdraaien* (ingezonden 29 maart 2012).

Antwoord van minister **Verhagen** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) (ontvangen 2 juli 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Banken remmen innovatie»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het signaal van ondernemersorganisatie FME-CWM dat banken nauwelijks leningen meer verstrekken?

Antwoord 2

Zie vraag 5.

Vraag 3

Wat is uw reactie op het onderzoek «Technologie en Innovatie in de technologische industrie», waarin onder meer staat dat «meer dan de helft van de bedrijven zegt knelpunten te ondervinden bij de financiering van innovatie»?²

Antwoord 3

Zie vraag 5.

Vraag 4

Op welke manier wilt u de in het onderzoek genoemde hindernissen voor technologische bedrijven aanpakken in overleg met het bedrijfsleven?³

Antwoord 4

Zie vraag 5.

¹ Telegraaf, 28 maart 2012.

² FME-CWM, «Technologie en Innovatie in de technologische industrie», maart 2012, p. 5.

³ FME-CWM, «Technologie en Innovatie in de technologische industrie», maart 2012, p. 19.

Vraag 5

Worden de afspraken die u in december hebt gemaakt met de banken over kredietverlening aan het midden- en kleinbedrijf nagekomen? Bent u bereid om het gesprek aan te gaan met de banken over het nakomen van de eerder gemaakte afspraken?

Antwoord 5

De FME-CWM snijdt een belangrijk punt aan. Financiering is voor bedrijven van groot belang voor groei en innovatie. Bij economisch herstel moeten we zorgen dat de ruimte hiervoor blijft behouden. Tegelijkertijd moeten investeerders de risico's van innovatieve projecten goed beoordelen.

Ik heb diverse maatregelen genomen die de ruimte voor groei en innovatie moeten waarborgen, zoals het Innovatiefonds MKB+ dat zorgt voor additionele financiering bij innovatieve projecten. Ook zijn op 2 april jl. de innovatiecontracten ondertekend. De overheid investeert hiermee in 2012 en 2013 in totaal € 1,9 miljard in onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

De resultaten van het onderzoek van de FME laten zien dat het kabinetsbeleid werkt. Ruim 61% van de bedrijven geeft aan dat hun onderzoeksbudget sinds 2010 gelijk is gebleven. Meer dan 30% geeft zelfs aan dat het budget is gegroeid. Daarnaast blijkt de regeling Research en Development Aftek (RDA) dat door dit kabinet ontwikkeld is, de hoogste waardering te krijgen van alle regelingen.

Het onderzoek van de FME-CMW noemt als grootste knelpunt voor de bedrijven de onbekendheid met de diverse financieringsmogelijkheden. Een ondernemer is zelf uiteraard verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn financieringsaanvraag en hoe hij zich daarop voorbereid al dan niet met externe adviseurs. De huidige periode, naar een nieuw evenwicht in de financiële sector, is echter voor veel kleine bedrijven een grote opgave. Steun om op de veranderingen in te spelen is daarom wenselijk. Op dit gebied is er al veel gaande, onder meer in gang gezet of ondersteund door mijn ministerie, zoals de Ondernemerskredietdesk (OKD). Via de OKD, een samenwerking met werkgevers en Nederlandse Vereniging van Banken, kunnen ondernemers informatie krijgen over financiering.

Inmiddels is ook een gezamenlijke voorlichtingscampagne met MKB Nederland en VNO-NCW gestart. Het doel is om bij ondernemers de kans van slagen bij het aanvragen van bedrijfskrediet te vergroten. We organiseren hiertoe door het hele land een 15-tal op financiering gerichte sessies voor het MKB. Ook hier wederom in nauwe samenwerking met werkgevers, banken maar ook andere financiers. Het is van groot belang dat ondernemers weten waar en op welke wijze ze het beste aan financiering kunnen komen voor hun ondernemersambities.

De financiering van bedrijven is cruciaal voor economische groei. Toegang tot financiering heeft daarom voortdurend mijn aandacht. Ik heb de Kamer enkele dagen geleden een brief doen toekomen waarin ik de actuele ontwikkelingen schets en aanpassingen in het beleid die ik op grond hiervan wenselijk acht.

Vraag 6

Bent u bereid de maatregel van willekeurige afschrijving het komende jaar in te zetten, aangezien kredietverlening aan bedrijven nog steeds zwaar onder druk staat en dat deze maatregel gunstige werking heeft voor de orderportefeuilles van het Nederlandse bedrijfsleven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het kabinet is in principe voorstander van maatregelen die investeringen door het bedrijfsleven stimuleren. De maatregel is eind vorig jaar om verschillende redenen niet verlengd. Bij de behandeling van het Belastingplan 2012 c.a. in uw Kamer is dit ook aan de orde gekomen.

De willekeurige afschrijving was een onderdeel van het crisispakket waarvan kenmerk was de tijdelijkheid. De willekeurige afschrijving bood op korte termijn liquiditeitsvoordeel zodat geplande investeringen niet zouden vervallen. Kijkend naar de overheidsfinanciën acht het kabinet verlenging van de maatregel budgettair niet haalbaar. Het verlengen van de maatregel willekeurige afschrijving levert aan netto contante waarde een budgettaire derving van € 220 mln. Daarnaast zijn de kaseffecten voor het EMU-saldo vele malen hoger, namelijk € 900 mln.

BIJLAGE 1. Artikel «Banken remmen innovatie» Telegraaf 28 maart 2012

Banken belemmeren het herstel van de economie door de geldkraan voor veelbelovende bedrijven dicht te draaien. Die klacht komt van honderden technologische bedrijven die niet of nauwelijks aan leningen kunnen komen om nieuwe projecten op te zetten, waarmee vaak ambitieuze groeiplannen sneuvelen. Werkgeversorganisatie FME-CWM is woedend over de tegenwerking van de banken, die Nederland op termijn fikse schade kan opleveren. „Banken frustreren de innovatie en zijn ontzettend terughoudend bij het verstrekken van leningen. Dat remt uiteindelijk de concurrentiekracht van onze economie», zegt voorzitter Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink. FME-CWM, waarbij 2500 bedrijven met in totaal 225 000 werknemers zijn aangesloten, roept de banken op om eerder gemaakte afspraken na te komen. Vorig jaar werd aan minister Verhagen (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) beloofd de afhandeling van de kredietaanvragen met spoed te verbeteren.

Knalhard

De financiële instellingen hebben toen aangegeven ondernemers te ondersteunen bij de aanvraag van hun lening. Volgens Dezentjé Hamming-Bluemink is er sindsdien nauwelijks iets verbeterd. «De uitkomsten van ons onderzoek zijn knalhard. De banken doen nog te weinig om de afhandeling te verbeteren. Er moet iets gebeuren, want de ambitie bij de bedrijven om te investeren is er namelijk wel.» De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) laat in een reactie weten dat er wel goede afspraken tussen ondernemers en banken bestaan. «Elke innovatieve, risicovolle kredietaanvraag wordt zoals elke andere aanvraag zorgvuldig door de bank beoordeeld.» FME-voorzitter Dezentjé wil binnenkort met de banken om de tafel. „Misschien moet er eens serieus gekeken worden naar de komst van speciale investeringsbanken voor de technologische sector.» Volgens haar willen technologiebedrijven, ondanks de crisis, blijven investeren. Gemiddeld steken zij 3,7 procent van de omzet in innovatie.